

VIIMEINEN ORJATAR :-: KIRJ. ALEXA A KOLLONTAY

Vuosisatoja on itämaan nainen vainonut ja vasta Venäjän köyhälistön vallankumouksen mahtava vyöry onnistui herättämään hänet vuosisatoja kestäneestä horrostilastaan. Sanoma sosialismista, yhteistyöstä ja yhteiskunnallisesta järjestyksestä, jotka nojautuvat toverisuuden, sukupuolten yhdenvertaisuuden ja yleisen solidarisuuden perusteisiin, vierä myrskyn sanomana kaukaiseen Itään saakka ravistellen sen moninaiset kirjajat joukot heille. Itä rupesi liikehtimään. Vuosisatojen viha käskynhaltijoita ja rikkaita kohtaan sydämessään kohosi köyhyys kurrottauten punaista lippua kohden, joka on vapauden, yhdenvertaisuuden ja yhteistyön tunnusmerkki. Ja ensi kerran historiassa kuuli itämaan nainen vallankumouksellisten kuminaa, kutsun, joka tarkoitti häntäkin, oikeudetonta, oikeudettominta. Häntä, joka oli puoleksi esine, joka kirjoittamiseksi otettuna oli osa taloustarpeista, häntä, alistuvaista, mykkää työjuhtaa kutsui punainen lippu yhteistyöhön, yhtäläiseen vallankumoussaavutusten omistamiseen.

Itämaan nainen kävi tarkkaavaisiksi, kuunteli... Ensi kerran satojen vuosien kuluttua hän kiskaisi huntunsa kasvoiltaan yhtyen siihen vallankumoukselliseen joukkoon, joka pyrki vapauden tunnusmerkkiä, sosialismin punaista lippua kohden.

Jokainen Neuvostotasavallan olemassaolon jatkuva kuukausi, joka laskee työtätekevään vallan peruskiviä, lujittaa samalla Idän kansojen ja eritoten itämaan naisten pyrkimyksiä. Idän kansojen historiallisissa kongressissa Bukussa esiintyi ensi kerran itämaalainen nainen puhemiesistössä. Soviettiin Venäjän alueella, jossa itämainen väestö on vallitsevana samoinkuin Idän tasavalloissa edistyy naisten heräämi-

nen. Neuvosto-Venäjän rakentamisen vaikutuksesta, johon ottavat osaa köyhimmät joukot, luhistuu kuin taikasaunan kosketuksesta Idän kansojen eristäytyneisyys, alkaa heidän voimien yhteenliittämisen prosessi. Esitetään kysymys "molempien sukupuolten oikeudesta yhtäläiseen sivistykseen". Paikallisten kansainsivistysosastojen ympärille kiertyy Idän naisten työ, naisten, jotka urheasti ovat heittäneet huntunsa. Persialaisten, tatarilaisten kesken on alkanut taistelu huntuja vastaan.

Teheranissa, jossa pääoma on muokannut maaperän tulevalle työläisten valtiolle, pidettiin vallankumouksellisissa merkeissä naisten kongressi, jonka tunnuslauseena oli "alas hunnut"!

Turkestanissa, jossa on korkealle kehittyneet kotiteollisuus, kasvaa yksityisten järjestöjen liike, joka vetää mukaansa naispuolisetkin kotiteollisuusyhtiöt. Yhä useammin on paikallisissa oikeuslaitoksissa esillä avioerojuttuja, yhä selväpiirteisemmin vaativat itämaan naiset, alkavaan taloudelliseen vapautumiseensa nojautuen ihmisoikeuksiansa tunnustamista.

Aserbeidshanissa ovat muhameittalaisnaiset naisosastojen johdon alaisina perustaneet klubin, lastentarhan, rätätilyöpajan, ruokalan ja järjestäneet alkeiskoulun aikuisille.

Kaapiantakaisella alueella pidetään aika-ajoin edustajakokousten luontoisia naisten kokouksia. Siellä työskentelee yhdessä rätätien, muhameittalaisnaisten ja venäläisten naisten liitto.

Samarkandissa on naisosastolla myös muhameittalaisnaisosasto. Bucharassa työskentelevät naisosastot niinkään. Turkestanin toimeenpanevassa komiteassa on neljä naisjäsentä, joista joku vielä kulkee hennutettuna. Bashkirissa, työskennellään kal-

mukki- ja kirgiisinaisten keskuudessa, Tatarilaisessa tasavallassa tatarilaisten keskuudessa, yksinpä kaukaisessa Idänsäkin, Tjumenissa on työ muhameittalaisnaisten keskuudessa käynnissä, ja puolueosastoillamme on siellä vahvat juurensa.

Käänte on tapahtunut. Idän ja eritoten Neuvostoliittotasavallan rajojen sisällä olevien alueiden nainen on herännyt ja pyrkii vapautukseensa. Meidän tulee ymmärtää sitä ja avustaa sitä saadaksemme sen kautta yksi kansa lisää suurten aatteittemme puoltajaksi.

Kolmannen yleisvenäläisen naisten edustajakokouksen yhteydessä työskenteli erikoinen itämaalaisen naisten osasto. Tähän työskentelyyn ottivat osaa muhameittalaisnaisten edustajat samoinkuin Neuvosto-Venäjän itäisten alueiden ja Idän Neuvostotasavallan alueilla toimivien naisosastojen edustajat. Edustajakokous päätti kutsua koolle helmikuun 1 päiväksi itämaalaisen naisten yleisvenäläisen edustajakokouksen. (Useista erisyistä on kokous nyttemmin siirretty huhtikuun 1:ksi päiväksi).

Kokouksen käsiteltäväksi tulevat seuraavat kysymykset:

1. Nykyinen tilanne.
 2. Neuvostohallitus ja Idän nainen.
 3. Idän naisten oikeudellinen asema ennen ja nyt.
 4. Kotiteollisuus ja Idän nainen.
 5. Äitiysuojelus ja rintalasten huolto.
 6. Kansainsivistys ja Idän nainen.
- Kokous tulee olemaan puolueeton ja tulee sen tarkoituksena olemaan sama kuin kaikkien naisten osastojen kutumien kokousten tarkoituksella: koskemattoman maaperän perkaaminen, laajojen naisten joukkojen harjoituksen herättäminen neuvostotyön

kaatta Neuvoston rakentamiseen ja siihen osalliseksi saattamiseen, naisten kasvattaminen kommunismin hengessä sekä naisten terästäminen taistelua varten työtätekevään kansan vihollista vastaan. Mutta ottaen huomioon ne erikoisuudet elintavoissa ja taloudellisissa oloissa, joissa itämaalaiset kansat elävät, päätettiin heti puolueettoman kokouksen jälkeen pitää vielä kommunistien muhameittalaisnaisten, vuoristolaisnaisten sekä Idässä työskentelevien puoluejäsenten konferenssi. Tässä konferenssissa tuloon käsiteltävään kaikkiin järjestämissuunnitelmiin sekä pohtimaan naisten osastojen lähimpiä tehtäviä Idän naisten vapauttamiseksi.

Naisten toiminta Idässä tulee keskittymään kahteen päätehtävään: naisten hajanaisten teollisuusvoimien kokoamiseen ja ryhmittämiseen niillä aloilla, joilla teollisuuspuutteen on jo raskaan kätensä Idän köyhälistön päälle laskenut, maanviljelystä ja karjanhoitoa harjoittavien aineiden, väkimmäisessä paikallaan asuvien ja paimentolaisheimojen ryhmittämiseen osuuskuntien maataloudellisten tehtävien ympärille yhdeltä puolelta. Toiselta puolelta laajojen naisjoukkojen saattamiseen osalliseksi sivistys ja valitustyöhön ja sen kautta valtiolliseen valitustyöhön. Enemmän kuin muualla tulee tiede ja sivistys Idässä olemaan naisen vapauttamisen vartimppana keinona. Naisen vapauttamisen suurinta vihollista — mallabia — (pappia) ei voida voittaa muutoin kuin laajalle levitettyä tietojen rintamaa avulla. Mitä laajempi tämä rintama on, mitä enemmän se saa aikaan, sitä ratkaisempaa on se isku, jonka vuosisatoja kestäneestä uudesta herännyt Idän köyhälistö yhdistynein voimin antaa länsimaiselle imperialismin.

Toinen Internationale ja työläisnaisliike

Kolmannen Internationalen toinen kongressi päätti asettaa naisliikkeen ja järjestää K:n Internationalen naisosaston. Kansainväliseksi sihteeriksi on nyttemmin valittu toveritar Clara Zetkin Saksasta. Kansainvälistä vallankumouksellista työläisnaisliikettä varten on sihteerin toimesta laadittu teesi-ehdotukset, joista tähän suomennamme sen kohdan, joka koskee Toisen Internationalen suhdetta kansainvälisen työläisnaisliikkeeseen.

Syntyessään Toinen Internationale piirsi lippuunsa myöskin taistelun naisten täydellisestä yhdenvertaisuudesta ja yhteiskunnallisesta vapauttamisesta. Epäilemättä se suoritti arvokkaan ja hyvän asian sen kautta, että harjoitettuaan laajoissa joukoissa propagandaa näiden vaatimusten hyväksi se samalla selitti, että näiden vaatimusten täyttämiseksi on kapitalismin hävittäminen ja sosialismin toteuttaminen välttämätön; että naisten välillä, jotka kuuluvat riistävään vähemmistöön ja naisten välillä, jotka kuuluvat riistettävään enemmistöön, on olemassa sovittamaton vastakohtaisuus, ja että pääoman palkkaorjain kesken kaikissa maissa samoin kuin koko maailmassa vallitsee heidän sukupuolestaan huolimatta solidaarisuuden veljellinen yhteys. Se velvoitti ammattiliittoja ja sosialistisia puolueita kutsumaan riveihinsä köyhälistön luokkataistelun tasa-arvoisi-

na jäseninä ja osantottajina. Se vaati, että köyhälistön naiset kyyvät itsepuolustusta ja luokkaetujensa puolesta taistelua varten kehitettäisiin pääomanomistajain riistovaltaa rajoittavien lakisäännösten, yhteiskunnallisen huolenpidon voimaansaatamisen ja heidän täydellisen poliittisen yhdenvertaisuuden tunnustamisen kautta. Se vaati sosialististen naisliikkeen täydellistä eroamista porvarillisista naisliikkeistä. Mutta huolehtimisen kaikkien näiden vaatimusten toimeenpanemisesta yhdessä tahi toisessa määrässä samoin kuin todellisesta taistelusta näiden tehtyjen päätösten puolesta Toinen Internationale jätti kunkin maan ammatillisille liitoille ja sosialistisille puolueille. Yleensä sanottuna, toteutettiin sen päätöksiä naisten oikeuksista ja eduista vain sikäli, kun järjestyneet sosialistinaiset eri maissa itse kykenivät saavuttamaan tämän tuloksen köyhälistön järjestöiltä.

Tieteisopin ja käytännön, päätöksen ja teon välinen kuilu erottautui varsin räikeästi naisten äänioikeusvaatimuksessa. Toinen Internationale salli, että siihen liittyneet järjestöt Englannissa useiden vuosien kuluessa puolustivat rajoitettua naisten äänioikeutta, jonka voimaansaataminen olisi vain voimistuttanut omistavien valtiollista mahtia ja samalla myös yleisen äänioikeuden kaikille täysikäisille vaatimusten vastustamisen voimaa. Se suhtautui välinpitämättömäs-

ti siihen toisellaan kun Belgiassa ja sen jälkeen Itävallassa suuren vaalitistelun aikana sosialidemokraattinen puolue ei esittänyt vaatimusta yleisestä äänioikeudesta naisille. Toisen Toisen Internationalen Stuttgartin kongressi asetti eri maiden sosialidemokraattisille puolueille velvollisuudeksi tunnustaa taistelun yleisen äänioikeuden puolesta, naiset siihen luokkaan otettuina oleelliseksi ja välttämättömäksi osaksi yleisproletaarisesta taistelusta äänioikeuden ja vallan puolesta sekä naisten äänioikeustaistelun suorittamisen kokonaan riippumattomana porvarillisesta naisten ja demokraattisesta liikkeestä, kokonaan sivuuttamalla reformistiset ja opportunistiset menettelytavat. Mutta tämäkin päätös jäi vain paperille useimpiin maihin nähden, eikä se lainkaan estänyt Ranskan yhdistynyttä sosialistipuoluetta rajoittautumaan pelkkiin platonisiin parlamenttiedotuksiin naisten äänioikeuden toteuttamisesta eikä Belgian sos. dem. työväenpuoluetta vielä edelleenkin jäämästä ehdotukseensa naisten äänioikeudesta pappismielisten jälkeen.

Toinen Internationale ilmaisi epäillistä heikkoutta ja rikollista toimintatapa silloin kun sotaa käyvässä ja puolueettomissa maissa sosialistiset naiset tekivät ensimmäisen heikon yrityksen työväenliikkeen johtamiseksi uudelle uralle, asettaakseen kansainvälisen kaikkien riistettyjen

yhteenkuuluvaisuuden yläpuolelle sosialisminmaallisten edustajain kansallisten taistelutunnuslauseiden, pakottaakseen imperialistiset hallitukset rauhaan kansainvälisten vallankumouksellisten esiintymien kautta ja valmistakseen maaperää työläisten kansainväliselle vallankumouksellisuudelle valtiollisen vallan valtaamiseksi ja imperialismin ja kapitalismin kukittamiseksi. Toinen Internationale ei ainoastaan ollut kannattamatta tätä yritystä mutta antoi vaitelua "myönteisyytensä" siihen, että sen yhteydessä olevat eri maiden puolueet (niiden etunensä Saksan sosialidemokratia — puolue, joka oli ollut "mallina" muille — alussa — järjestyneisyyden ja taktillisen koulutuksen esimerkillä ja myöhemmin hajaannuksen ja voimattomuuden esimerkillä) halvensivat sitä, estivät kaikin keinoin, parjauksilla ja ilmiannoilla sen toteuttamista. Se vielä tätä nykyäkin myötävaikuttaa pääoman riistovaltaa lujittamiseksi, toimii naisten täydellistä vapautumista vastaan, pettää joukkoja ja demokraattismin, parlamentarismin, sosialisminmaallisuuden ja passifismin ilveilyillä.

Toinen Internationale ei luonut aineellakaan elintä, jonka tehtävänä olisi ollut toiminta kansainvälisessä taisteluun naisten etujen mukaisten vaatimusten toteuttamiseksi. Sosialistis- ja köyhälistön naisten yhteenliittymien

(Jatkoa toisella sivulla)